

WYPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD

PESEL

Miejsce na naklejkę.

Sprawdź, czy kod na naklejce to
M-100.

Jeżeli tak – przyklej naklejkę.
Jeżeli nie – zgłoś to nauczycielowi.

Egzamin maturalny

Formuła 2023

JĘZYK UKRAIŃSKI

Poziom podstawowy

TEST DIAGNOSTYCZNY

Symbol arkusza

MMUU-P0-100-2212

DATA: **14 grudnia 2022 r.**

GODZINA ROZPOCZĘCIA: **14:00**

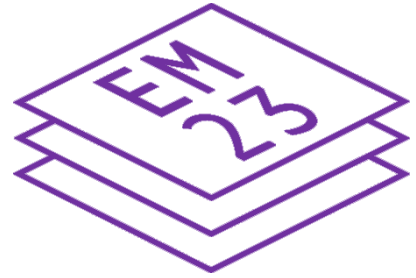
CZAS TRWANIA: **210 minut**

LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA: **50**

Przed rozpoczęciem pracy z arkuszem egzaminacyjnym

- Sprawdź, czy nauczyciel przekazał Ci **właściwy arkusz egzaminacyjny**, tj. arkusz we **właściwej formule**, z **właściwego przedmiotu** na **właściwym poziomie**.
- Jeżeli przekazano Ci **niewłaściwy** arkusz – natychmiast zgłoś to nauczycielowi. Nie rozrywaj banderol.
- Jeżeli przekazano Ci **właściwy** arkusz – rozerwij banderole po otrzymaniu takiego polecenia od nauczyciela. Zapoznaj się z instrukcją na stronie 2.

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy ten arkusz egzaminacyjny zawiera 19 stron (zadania 1–13).
Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Na pierwszej stronie oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
3. Odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu.
4. W wyznaczonym miejscu zapisz numer tematu wybranego do realizacji.
5. Wypracowanie zapisz w miejscu na to przeznaczonym.
6. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
7. Nie wpisuj żadnych znaków w tabelkach przeznaczonych dla egzaminatora.
Tabelki umieszczone są na marginesie przy każdym zadaniu.
8. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
9. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
10. Możesz korzystać ze słownika językowego.

**Lista lektur obowiązkowych w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024
(zgodna z wymaganiami egzaminacyjnymi)**

Poziom podstawowy

Легенди, вибране

Замоєляння, Голосіння, Веснянки, Купальські пісні, вибране

Нестор Літописець, *Повість минулих літ (Хрещення Руської землі)*

Володимир Мономах, *Повчання дітям*

Думи, *Втеча трьох братів з города Азова, Про Марусю Богуславку*, вибране

Григорій Сковорода, *Всякому місту звичай і права, Бджола та Шершень, Пісня 12-та (В город не піду багатий)*, вибрані вірші

Іван Котляревський, *Енеїда* (частини I–IV)

Григорій Квітка-Основ'яненко, *Сватання на Гончарівці*

Микола Гоголь, *Тарас Бульба*

Тарас Шевченко, *Катерина, Причинна, Іван Підкова, Сон, Заповіт, І мертвим, і живим...*, *Мені однаково, Думи мої, думи мої, Лихо мені з вами!*, вибрані вірші;

Іван Нечуй-Левицький, *Кайдашева сім'я*

Михайло Старицький, *За двома зайцями*

Іван Франко, *Малий Мирон, Захар Беркут, Мойсей, Каменярі, Тричі мені являлася любов*, вибрані вірші

Леся Українка, *Лісова пісня, Мій шлях, І ти колись боролась, мов Ізраїль*, вибрані вірші

Ольга Кобилянська, *В неділю рано зілля копала* (уривки), *Valse melancholique*

Василь Стефаник, *Камінний хрест*

Михайло Коцюбинський, *Intermezzo, Тіні забутих предків* (уривки)

Богдан Лепкий, *Вона там є, Журавлі*, вибрані вірші

Богдан-Ігор Антонич, *Елегія про співучі двері*, вибрані вірші

Остап Вишня, *Чухраїнці*

Микола Хвильовий, *Я (Романтика)*

Валер'ян Підмогильний, *Місто* (уривки частина I., частина II)

Павло Тичина, *Пам'яті тридцяти, Скорбна мати, Уже світає, а ще імла, О панно Інно*; вибрані вірші

Улас Самчук, *Марія*

Василь Симоненко, *Ти знаєш, що ти – людина?, Де зараз ви, кати мого народу?, Є тисячі доріг, Лебеді материнства*, вибрані вірші

Василь Стус, *У цьому полі, синьому, як льон, Як добре те, що смерті не боюсь я, Ярій душе, Таборовий зошит* (Записи 1–12 та 1984 рік), вибрані вірші

Ліна Костенко, *Маруся Чурай* (уривки); *Чадра Марусі Богуславки, Доля, Пісенька з варіаціями*, вибрані вірші

Валерій Шевчук, *Дім на горі* (частина I, частина II – вибрані оповідання)

Наталка Сняданко, *Колекція пристрастей, або пригоди молодої українки* (уривки)

Павло Ар'є, *На початку і наприкінці часів* (сцени 1–2, 4–7, 9–11)

Любов Якимчук, *Розкладання, Молитва, Абрикоси у касках*, вибрані вірші.

Poziom rozszerzony

Слово про Ігорів похід

Мелетій Смотрицький, *Тренос*

Леся Українка, *Бояриня*

Володимир Винниченко, *Брехня*

Олександр Олесь, *З журбою радість обнялась, Айстри*, *вибрані вірші*

Павло Тичина, *Золотий гомін*

Богдан-Ігор Антонич, *Зелена Євангелія*

Сергій Жадан, *Інтернат*

Марія Матіос, *Солодка Даруся*

Юрій Винничук, *Танго смерті*

Юрій Андрухович, *два вибрані есе*

Оксана Забужко, *Сестро, сестро* (вибрані оповідання, *Автобіографія*).

Inne lektury obowiązkowe zamieszczone w *Informatorze o egzaminie maturalnym z języka ukraińskiego jako języka mniejszości narodowej od roku szkolnego 2022/2023*, do których również można się odwołać

Poziom podstawowy

Історичні пісні, Про чайку, Про Байду, Про Почаївську Божу Матір

Марко Вовчок, *Сон*

Євген Маланюк, *Псалми степу* (ч. I i IV), *Варязька балада*

Дмитро Павличко, *Ти зрікся мови рідної, Два кольори*.

Ча́сць 1. Test językowy

Przeczytaj uważnie tekst, a następnie wykonaj zadania umieszczone pod nim. Odpowiadaj **tylko na podstawie tekstu** i tylko **własnymi słowami** – chyba że w zadaniu polecono inaczej. Udzielaj tyłu odpowiedzi, o ile Cię poproszono. Odpowiedzi udzielaj w języku ukraińskim.

Юрій Мартинович

День читання книг: скільки книжок треба прочитати, щоб бути розумним?

Є два типи людей: ті, хто любить читати, і ті, хто не любить цього робити. Я зараховую себе до першої категорії. Мій роман з книгами розпочався давно. Але не настільки, щоб сказати, що вже до п'яти років я прочитав усіх класиків. Ні-ні, такою геніальністю не відзначився. Понад те, зізнаюся у маленькому гріху. У перших класах, коли нам обов'язково треба було заповнювати читацький квиток, я грішив і брав книги, а потім за кілька днів повертав у бібліотеку... непрочитаними. Було це „для галочки”, яку, на жаль, люблять виховувати в школі. Однак десь із п'ятого класу я відкрив для себе (чи в собі) красу читання книг. Тут можу похвалитися двома речами. Перше – мою любов до читання добряче розпалив світ Гаррі Поттера. Джоан Роулінг, хоч і магл, але словами вміє робити справжню магію! Друге – моя мама працювала (та й досі працює) у книжковому магазині. А це означає, що можна було приходити туди, як у бібліотеку – брати нові запашні (бо пахнуть ням-ням) книжки й акуратно читати вдома, а потім повертати. Було дуже зручно. Тому велику частину книжок я прочитав, не купуючи.

Далі моя любов трансформувалася, і вже було мало тих книг, які були в невеликій книгарні в районному місті. Тому, коли я вступив до Львова в університет, то взяв за звичку щомісяця купувати нові цікаві книжки. Так за десять років їх назбиралося близько 300–400. Непогана така бібліотека, хоча завжди хочеться ще. (Ой, ви би знали, як то тяжко позичати книжки!).

Коли я думаю про всі ті сотні книг, які прочитав, то ловлю себе думці, що фільмів і серіалів я бачив більше. Такий уже сучасний світ. А тоді починаю питати сам себе: скільки ж книжок треба прочитати, щоб вважатися розумним? Гм, це досить складне питання, над яким люди ламають голови вже майже шість сотень років. Просто нагадаю, що друковані книжки з'явилися не так давно, лише в середині XV століття завдяки зусиллям такого собі педантичного німця Йоганна Гутенберґа. Він придумав, як змінювати літери і друкувати цілі сторінки, тим самим уможлививлюючи штампування книг у тисячах примірників! Бо до того все робили вручну... Уявляєте, як це довго – переписувати книжку, яка нараховує тисячу сторінок? (Згадайте граматику в школі й помножьте на сто, щоб уявити. Рука боліла тижнями!).

Тож до середини XV століття люди знали відповідь на питання про кількість книжок. Адже в освіченого монаха чи дворянина був шанс прочитати всі книжки світу! Їх же було не так багато, мізерно мало, тому одного життя цілком вистачало, щоб осилити ті декілька сотень книг, які циркулювали між містами. У ті часи книжка була така дорога, що часом коштувала, як ціле село. Тобто хочеш книжку – продай село... Тож книжок читали мало, бо мало хто міг собі дозволити таке щастя.

Але друкована книжка все змінила. Від XVI століття книга вже не була чимось екстра „лакшері”, а поступово почала ставати доступним атрибутом часу й освіти. Вже з XVII–XVIII століття почали з'являтися перші газети, потім журнали, глянцеві обкладинки з деталізованими фотографіями. Усі враз стали письменними

і письменниками (листи теж сюди відносяться)! А потім з'явився інтернет, і світ літератури дещо змінився, і люди стали трохи більше „екофрендлі”.

За: zahid.espresso.tv

1.
0-1

Завдання 1. (0-1)

Передай своїми словами головний зміст першого абзацу наведеного тексту.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.
0-1-2

Завдання 2. (0-2)

Допиши по одному синоніму до наведених нижче слів.

розумний –

говорити –

фотографія –

3.
0-1-2
-3

Завдання 3. (0-3)

Напиши резюме тексту (40-60 слів).

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Завдання 4. (0–2)

Запиши виділені фрази іншими словами, зберігаючи їхній зміст.

1. Коли я думаю про всі ті сотні книг, які прочитав, то **ловлю себе думці**, що фільмів і серіалів я бачив більше
2. **Мій роман** з книгами розпочався давно
3. Гм, це досить складне питання, над яким люди **ламають голови** вже майже шість сотень років

4.

0–1–2

Завдання 5. (0–1)

Текст Юрія Мартиновича належить до публіцистичного стилю. Вибери його риси. Зазнач правильну відповідь з-поміж варіантів А–Г.

- А. Популярність, наукова термінологія, багато прикладів.
- Б. Образність, метафоричність, емоційність.
- В. Об'єктивний аналіз, точність, лаконічність викладу.
- Г. Доступність викладу, орієнтація на широку аудиторію.

5.

0–1

Завдання 6. (0–1)

Закінчи речення. Зазнач правильну відповідь з-поміж варіантів А–Г.

Слова *лакшері*, *екофрендлі* – це

- А. неологізми.
- Б. запозичення.
- В. архаїзми.
- Г. вульгаризми.

6.

0–1

Część 2. Test ze znajomości lektur i kontekstów

7.

0-1-2

Завдання 7. (0-2)

Заповни таблицю. Підбери твори 1-3 до відповідного літературного жанру. Впиши відповідну літеру А-Г до таблиці.

№	Автор та твір	жанр
1.	Василь Стефаник, <i>Камінний хрест</i>	
2.	Валер'ян Підмогильний, <i>Місто</i>	
3.	Тарас Шевченко, <i>Катерина</i>	

- А. новела
- Б. поема
- В. роман
- Г. трагедія

Завдання 8.

8.1.

0-1

Завдання 8.1. (0-1)

Закінчи речення. Зазнач правильну відповідь з-поміж варіантів А-В.

У новелі *Intermezzo* Михайла Коцюбинського з'являються мотиви

- А. любові до історії свого народу.
- Б. духовного зв'язку людини з природою.
- В. тяжкої долі матері.

8.2.

0-1

Завдання 8.2. (0-1)

Вибори художній стиль новели Михайла Коцюбинського. Зазнач правильну відповідь з-поміж варіантів А-В.

- А. символізм
- Б. футуризм
- В. імпресіонізм

Завдання 9. (0-2)

Прочитай наведений нижче уривок з *Думи про Марусю Богуславуку*.

Що на Чорному морі,
На камені біленькому,
Там стояла темниця кам'яная.
Що у тій-то темниці пробувало сімсот козаків,
Бідних невольників.
То вони тридцять літ у неволі пробувають,

Божого світу, сонця праведного у вічі собі не видають.
То до їх дівка-бранка,
Маруся, попівна Богуславка,
Приходжає,
Словами промовляє:
„Гей, козаки,
Ви, бідні невольники!
Угадайте, що в нашій землі християнській за день
тепера?”

Що тоді бідні невольники зачували,
Дівку-бранку,
Марусю, попівну Богуславку,
По річах познавали,
Словами промовляли:
„Гей, дівко-бранко,
Марусю, попівно Богуславо!
Почім ми можем знати,
Що в нашій землі християнській за день тепера?
Що тридцять літ у неволі пробуваєм,
Божого світу, сонця праведного у вічі собі не видаєм,
То ми не можемо знати,
Що в нашій землі християнській за день тепера”.

<https://www.ukrlib.com.ua>

Закінчи речення. Зазнач правильну відповідь з-поміж варіантів А–Г та обґрунтуй свій вибір.

Дума про Марусю Богуславку – це

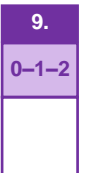
- А.** ліро-епічний твір.
- Б.** голосіння.
- В.** дума про лицарську смерть козака.
- Г.** соціально-побутова драма.

Обґрунтування

.....

.....

.....

Завдання 10. (0–2)

Прочитай уривок з тексту *Я (Романтика)* Миколи Хвильового.

З далекого туману, з тихих озер загірної комуни шелестить шелест: то йде Марія. Я виходжу на безгранні поля, проходжу перевали і там, де жевріють кургани, похилиюсь на самотню пустельну скелю. Я дивлюсь в даль. – Тоді дума за думою, як амазонянки, джигітують навколо мене. Тоді все пропадає... Таємні вершники летять, ритмічно похитуючись, до отрогів, і гасне день; біжить у могилах дорога, а за нею – мовчазний степ... Я одкидаю вії і згадую... воістину моя мати – втілений прообраз тієї надзвичайної Марії, що стоїть на гранях невідомих віків. Моя мати – наївність, тиха жура і добрість безмежна. (Це я добре пам'ятаю!). І мій неможливий біль, і моя незносна мука тепліють у лампаді фанатизму перед цим прекрасним печальним образом.

Мати каже, що я (її м'ятежний син) зовсім замучив себе... Тоді я беру її милу голову з нальотом сріблястої сивини і тихо кладу на свої груди... За вікном ішли росяні ранки і падали перламутри [...]

...Я гублюсь у переулках. І нарешті виходжу до самотнього домика, де живе моя мати. У дворі пахне м'ятою. За сараєм палахкотять блискавиці й чути гуркіт задушеного грому.

Тьма!

Я йду в кімнату, знімаю мавзера й запалюю свічу.

... – Ти спиш?

Але мати не спала.

Вона підходить до мене, бере моє стомлене обличчя в свої сухі старечі долоні й схиляє свою голову на мої груди. Вона знову каже, що я, її м'ятежний син, зовсім замучив себе.

І я чую на своїх руках її хрустальні росинки.

Я:

– Ах, як я втомився, мамо!

Вона підводить мене до свічі й дивиться на моє зморене обличчя. Потім становиться біля тусклої лампади й зажурено дивиться на образ Марії. – Я знаю: моя мати і завтра піде в монастир: їй незносні наші тривоги й хиже навколо.

Микола Хвильовий, *Я (Романтика)*, www.ukrlib.com.ua

10.

0–1–2

На основі прочитаного уривка та цілого твору охарактеризуй образ матері. Поясни, чому головний герой порівнює її з Божою Матір'ю.

.....

.....

.....

.....

.....

Завдання 11. (0–1)

Доведи, що *Я (Романтика)* Миколи Хвильового – це психологічна новела.

.....

.....

.....

.....

11.

0–1

Завдання 12. (0–1)

Прочитай уривки з роману *Місто* Валер'яна Підмогильного.

Київ! Це те велике місто, куди він їде учитись і жити. Це те нове, що він мусить у нього ввійти, щоб осягнути свою здавна викохану мрію. Невже Київ справді близько? [...]

І місто бачив як могутній центр тяжіння, що круг нього крихітними планетами обертаються села, вічні супутники його руху, і часточки їх, потрапивши в розпечену атмосферу цього сонця, мусять пристосовуватись до нових умов тиску й підсоння. Цей болісний процес він відбув майже несвідомо, захоплений сліпим прагненням догори, збуджений, як людина, вдихнувши кисню, як п'яний, що перестає помічати бруд і виразки на тілі. Бо місто своїм розгоном і шумом зворушує людину без міри гостріше, ніж лоно природи ніжністю краєвидів та безладною грою стихій, покликаних тут будувати нову природу, – штучну, отже, досконалішу. [...]

Воно покірно лежало внизу хвилястими брилами скель, позначене вогняними крапками, і простягло йому з п'ятьма горбів гострі кам'яні пальці. Він завмер від споглядання цієї величі нової стихії і раптом широким рухом зронив униз зачудований поцілунок.

Валер'ян Підмогильний, *Місто*, <https://www.ukrlib.com.ua>

Чому *Місто* Валер'яна Підмогильного називають урбаністичним романом? Обґрунтуй свою думку.

.....

.....

.....

.....

.....

12.

0–1

Ча́ść 3. Wypracowanie

13.

0–30

Завдання 13. (0–30)

Вибери **одну** з наведених нижче тем і напиши твір.

- У творі розглянь запропоновану в темі **проблему**. Вислови **свою думку** й **обґрунтуй** її.
- У своїх міркуваннях наведи **аргументи** на основі **літературного твору**, зазначеного в темі, а також **іншого твору української літератури**.
- Твоя робота повинна налічувати щонайменше **250 слів**.
- Номер вибраної теми впиши в зазначену клітинку.
- Напиши твір у відведеному місці. Не пиши на полях.

Тема 1. (0–30)

Життя людини залежить від зовнішніх обставин чи від вільного вибору?

Проаналізуй це питання на основі вірша Василя Стуса * [У цьому полі, синьому, як льон] та вибраного твору української літератури.**

Василь Стус

У цьому полі, синьому, як льон,
де тільки ти і ні душі навколо,
узднів і скляк: блукало в тому полі
сто тіней. В полі, синьому, як льон.
А в цьому полі, синьому, як льон,
судилося тобі самому бути,
аби спізнати долі, як покути,
у цьому полі, синьому, як льон.
Сто чорних тіней довжаться, ростуть
і вже, як ліс соснової малечі,
устріч рушають. Вдатися до втечі?
Стежину власну, ніби дріт, згорнуть?
Ні. Вистояти. Вистояти. Ні –
стояти. Тільки тут. У цьому полі,
що наче льон. І власної неволі
спізнати тут, на рідній чужині.
У цьому полі, синьому, як льон,
супроти тебе – сто тебе супроти
і кожен супротивник – у скорботі,
і кожен супротивник, заборон
не знаючи, вергатиме прокльон,
неначе камінь. Кожен той прокльон
твоею самотою обгорілий.
Здичавів дух і не впізнає тіла
у цьому полі, синьому, як льон.

Бібліотека школяра. Поезія, Київ 1998.

Tabele wypełnia egzaminator!

		<i>Jeżeli 0 pkt – wskaż powód.</i>				
1.	Spełnienie formalnych warunków polecenia	0	1	<i>Brak lektury obowiązkowej.</i>	<i>Nie dotyczy problemu.</i>	<i>Nie jest wypowiedzią argumentacyjną.</i>

2.	Kompetencje literackie i kulturowe	0	1	2	3	4	5	6	7	8	<i>Liczba błędów rzeczowych</i>	OGÓŁEM kl i k
		9	10	11	12							

3a	Struktura wypowiedzi	0	1	2	3
		G	F	E	C

3b	Spójność wypowiedzi	<i>Liczba błędów w spójności</i>	0	1	2	3

3c	Styl wypowiedzi	0	1

4a	Zakres i poprawność środków językowych	<i>Liczba błędów językowych</i>	0	1	2	3	4	5	6											
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
			G	F	E	G	F	E	D	C	B	A	C	B	A	B	A	B	A	B

4b	Poprawność ortograficzna	<i>Liczba błędów ortograficznych</i>	0	1	2

4c	Poprawność interpunkcyjna	<i>Liczba błędów interpunkcyjnych</i>	0	1	2

Łączna liczba punktów:

BRUDNOPIS (*nie podlega ocenie*)

JEZYK UKRAIŃSKI

Poziom podstawowy
Formuła 2023

JEZYK UKRAIŃSKI

Poziom podstawowy
Formuła 2023

JEZYK UKRAIŃSKI

Poziom podstawowy
Formuła 2023

